

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด ปี 2558

1. ชุดโครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาข้าวโพดฝักสด
2. โครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวาน
กิจกรรม : การทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดหวานเฉพาะพื้นที่
กิจกรรมย่อย : การทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดหวานในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : การทดสอบพันธุ์ข้าวโพดหวานแบบเกษตรกรรมมีส่วนร่วมในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Sweet corn varieties to farmers participated in Si Sa Ket province

4. คณะผู้ดำเนินงาน

- หัวหน้าการทดลอง : นางสาวอัญชลี โพธิ์ตั้งธรรม ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ฯ
- ผู้ร่วมงาน : นางสาวชวนนถ พฤทธิเทพ ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
: นางสาวมัตติกา ทองรส สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
: นายสมชาย เชื้อจิ้น ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ฯ
: นายสวัสดิ์ สมสะอาด ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรบุรีรัมย์

การทดสอบพันธุ์ข้าวโพดหวานแบบเกษตรกรมีส่วนร่วมในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

Sweet corn varieties to farmers participated in Si Sa Ket province

อัญชลี โพธิ์ตั้งธรรม¹ สมชาย เชื้อจีน¹ สวัสดิ์ สมสะอาด² มัตติกา ทองรส³ เขาวานาถ พฤทธิเทพ⁴

Anchalee Phothangthum¹ Somchai chuachin¹ Sawat Somsa-ard² Mattika Thongros³ Chaowanart phruetthithev⁴

การทดสอบพันธุ์ข้าวโพดหวานแบบเกษตรกรมีส่วนร่วมในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ทำการทดสอบระหว่างเดือนตุลาคม 2556 – กันยายน 2558 เป็นเวลา 2 ปี สถานที่ดำเนินการคือแปลงเกษตรกร อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ เนื่องด้วยปัญหาการผลิตข้าวโพดหวานของจังหวัดศรีสะเกษ คือ ราคาเมล็ดพันธุ์แพงในฤดูปลูกสูงถึง 850 – 880 บาท/กิโลกรัม ทำการทดสอบข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 86-1 กับพันธุ์การค้าซึ่งเป็นที่เกษตรกรใช้ในพื้นที่ ผลการทดสอบ เกษตรกรไม่ยอมรับพันธุ์ชัยนาท 86-1 คิดเป็น 80% อีก 20% ยอมรับในปีแรกและมีการสั่งซื้อเพิ่มจำนวน 5 กิโลกรัม แต่ในปีที่ 2 เกิดการไม่คงที่ของพันธุ์คือ รูปทรงฝักมีลักษณะแบนพบ 5 %ของผลผลิต ทำให้เกษตรกรไม่ยอมรับพันธุ์ 100% จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เข้าร่วมทำการทดสอบ ให้ความเห็นว่า แขนงฝักมีขนาดใหญ่ เมล็ดตื้น ลำต้นสูงและหวานน้อยกว่าพันธุ์การค้าที่เกษตรกรใช้อยู่ในพื้นที่ทำให้เกษตรกรและตลาดไม่ยอมรับ เกษตรกรยอมรับในการต้านทานโรคใบไหม้แผลใหญ่ดีมาก 80% และเปลือกสีเขียวเข้มดีมาก 75%

1 ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ 9 ต.ห้วยตี๊กชู อ.ภูสิงห์ จ.ศรีสะเกษ 33140

2 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรบุรีรัมย์ ต.บ้านยาง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

3 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4 อุบลราชธานี ต.ท่าช้าง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชบุรี 34190

4 ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ต.บางหลวง อ.สรรพยา จ.ชัยนาท 17150

Abstract

Testing sweet corn varieties to farmers participated in Si Sa Ket province during the month of October 2013 - September 2015 for two years the implementation of the farmer . Si Rattana District Sisaket province The problem is the offense of production of sweet corn seed prices expensive . In the growing season up to 850-880 baht per kilogram test Sweet Corn Hybrids Chainat 86-1 to Sweet corn varieties trade, a farmer in the area. Test results are not acceptable Chainat 86-1 farmers accounted for 80 % and 20 % in the first year and an increase of 5 kg, but the order in which the two species is not static . Shaped pods is flat found 5 % of the yield , farmers do not agree 100 % From the interview , participants were tested . Comments The seed pods are large ,seed is shallow,stalk is tall and less sweet than the commercial varieties that the farmers in the area , farmers market and is not acceptable. Farmers have to resist blight lesions is great 80 % and 75 % , bark , dark green, very good

5. คำนำ

ข้าวโพดหวานเป็นพืชเศรษฐกิจพืชหนึ่ง พื้นที่ปลูกข้าวโพดหวานส่วนใหญ่อยู่ทางภาค ตะวันตกตามด้วยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ตามลำดับ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ปลูกประมาณร้อยละ 23 ของพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ จังหวัดที่ปลูกกันมากได้แก่ นครราชสีมา ยโสธร นครพนม กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ขอนแก่น หนองคาย อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย และอุดรธานี ข้าวโพดหวานที่เราปลูกกันและบริโภคในบ้านเราจะเห็นว่ามีลักษณะฝัก เปลือกหุ้ม ฝัก ความหวาน สีของเมล็ด และความอร่อย ที่แตกต่างกันตามลักษณะของพันธุ์ อันเนื่องจากลักษณะทาง พันธุกรรมของแต่ละพันธุ์ของข้าวโพดหวาน รวมทั้งคุณประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น ข้าวโพดหวานที่ปรุงสุกแล้ว จะออกฤทธิ์ล้างพิษในร่างกายสูงขึ้นได้อย่างเด่นชัด ทั้งยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับโรคอันเนื่องมาจากความแก่ชรา ต่างๆ อย่างเช่นต่อกระจุกและโรคสมองเสื่อมอีกด้วย คณะนักวิจัยแจ้งว่าข้าวโพดหวานที่ต้มหรือปิ้งจะปล่อย สารประกอบที่เรียกว่า กรดเฟรลิก อันเป็นคุณกับร่างกายยิ่งมากขึ้นเมื่อถูกความร้อนสูงขึ้นหรือเวลานานขึ้น การปลูกข้าวโพดหวานจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและสุขภาพแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ เนื่องจากข้าวโพดหวานมีอายุเก็บเกี่ยวสั้น เก็บฝักสดเมื่ออายุ 65-80 วัน มีความสามารถทนเค็มได้ปานกลาง (EC_e 4-8 dS/m) (Lamond and Whitney, 1992) ข้าวโพดหวานส่วนใหญ่จะขายในรูปฝักสด หรือนำไปแปร รูปเป็นข้าวโพดหวานกระป๋อง เช่น ซุปข้าวโพด และเมล็ดข้าวโพดในน้ำเกลือ ต้นที่เหลืออยู่หลังจากเก็บเกี่ยว ฝัก แล้ว ซึ่งจะยังคงมีใบและลำต้นยังเป็นสีเขียวอยู่มาก และส่วนของฝักที่นำไปแปรรูปก็จะมีเศษเหลือพวก

เปลือก ฝัก ไหม และซังเป็นจำนวนมาก สามารถนำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ได้อีกด้วย นอกจากนี้การปลูกข้าวโพดหวานหลังนาข้าวอาจจะส่งผลกระทบต่อการใช้ปุ๋ยเคมีและผลผลิตข้าวที่ดีขึ้นตามไปด้วย

จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการปลูกข้าวโพดหวานเป็นพืชเสริมรายได้ แต่เกษตรกรประสบกับปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูง โดยเฉพาะต้นทุนเรื่องของเมล็ดพันธุ์ ซึ่งต้องซื้อจากบริษัทเอกชนที่มีราคาแพง ดังนั้นการนำพันธุ์ข้าวโพดหวานของกรมวิชาการเกษตรไปทดสอบในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษเพื่อประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรู้จักผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตด้านเมล็ดพันธุ์ลงอีกด้วย

6. วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

- พันธุ์พืช : เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมชัยนาท 86-1 และเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานที่เกษตรกรใช้ปลูกในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ เช่น ข้าวโพดหวานพันธุ์ชูการ์สตาร์, ไฮบริกซ์ 3
- ปุ๋ยเคมี : สูตร 46-0-0, 18-46-0 และ 0-0-60
- สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช : สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามความจำเป็น

วิธีการ

ดำเนินการตามหลักของ Farming System Research ศึกษาวิจัยในสภาพพื้นที่เกษตรกรโดยเกษตรกรร่วมดำเนินการ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายและพื้นที่การทดสอบปลูกข้าวโพดหวานในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 10 แปลง

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์พื้นที่และวินิจฉัยปัญหา โดยติดต่อตัวแทนของกลุ่มหรือผู้นำหมู่บ้าน เกษตรตำบล เพื่อเข้าไปศึกษาสภาพการปลูกข้าวโพด ปัญหา และเงื่อนไข โอกาสการผลิต ใช้กระบวนการกลุ่มของเกษตรกรเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการอภิปรายในหมู่ของเกษตรกร

ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนดำเนินงานทดสอบการทดสอบ จากการวิเคราะห์ปัญหาในพื้นที่ โดยอบรม ให้ความรู้เรื่องการผลิตข้าวโพดหวาน และการใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เตรียมวัสดุอุปกรณ์

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินงานทดสอบ ดำเนินงานในพื้นที่เกษตรกร โดยใช้กระบวนการพัฒนาเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วม จำนวน 10 แปลง

กรรมวิธี มี 2 กรรมวิธี ประกอบด้วย

วิธีทดสอบ : พันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 86-1 ของกรมวิชาการเกษตร และใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำ หรือตามค่าวิเคราะห์ดิน ของกรมวิชาการเกษตร

วิธีเกษตรกร : พันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมที่เกษตรกรใช้ปลูกในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ เช่น ข้าวโพดหวานพันธุ์ชูการ์สตาร์, ไฮบริกซ์ 3 และใส่ปุ๋ยตามกรรมวิธีเกษตรกร

- วิธีปฏิบัติการทดลอง

ดำเนินการในแปลงเกษตรกร 10 ราย ๆ ละ 1 ไร่ แต่ละแปลงมี 2 กรรมวิธี ประกอบด้วย กรรมวิธีทดสอบ คือ ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 86-1 ใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำ หรือตามค่าวิเคราะห์ดิน ของกรมวิชาการเกษตร และปฏิบัติดูแลรักษาตามเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรกรรมวิธีเกษตรกร คือพันธุ์ที่เกษตรกรใช้อยู่ ใส่ปุ๋ยตามกรรมวิธีเดิมของเกษตรกร และปฏิบัติดูแลรักษาตามวิธีของเกษตรกร

การปฏิบัติดูแลรักษาตามกรรมวิธีของเกษตรกร คือ ไถพรวน 1 ครั้ง คราด/บ่ม 1 ครั้ง ใช้เมล็ดพันธุ์ อัตรา 1 กก./ไร่ ระยะปลูก 75x50 ซม. เมื่อข้าวโพดอายุประมาณ 15 วัน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 25 กก./ไร่ เมื่อข้าวโพดอายุ ประมาณ 45 วัน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15+46-0-0 อย่างละอัตรา 25 กก./ไร่ และเมื่อข้าวโพดอายุ ประมาณ 60 วัน (ออกไหม) ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 อัตรา 25 กก./ไร่ ให้น้ำสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เก็บเกี่ยวข้าวโพดเมื่ออายุ 70-80 วัน

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบ เพื่อนำเอาข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับใช้และแก้ปัญหาในการทดสอบต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 การขยายผลในขั้นตอนที่ 4 เมื่อดำเนินการทดลองซ้ำจนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร จะขยายผลของเทคโนโลยีนั้นไปสู่เกษตรกรรายอื่น หรือพื้นที่อื่นที่มีสภาพนิเวศเกษตรคล้ายคลึงกัน

การบันทึกข้อมูล

- เก็บตัวอย่างดินที่ระดับความลึก 0-20 ซม. ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เพื่อ

วิเคราะห์หา pH , Organic matter, Total N, Available P , Exch. K

- ข้อมูลอุตุวิทยามหาวิทยาลัย
- วันปฏิบัติการต่างๆ
- สุ่มเก็บตัวอย่าง เพื่อวัดผลผลิต และองค์ประกอบผลผลิต พื้นที่ 9 ตารางเมตร จำนวน 4

จุดต่อแปลง

- ผลผลิต : น้ำหนักฝัก จำนวนต้นเก็บเกี่ยว จำนวนฝักเก็บเกี่ยว จำนวนฝักดี-ฝักเสีย น้ำหนักฝักสดทั้งเปลือก น้ำหนักฝักสดปอกเปลือก ความยาวฝักปอกเปลือก ความยาวติดเมล็ด เส้นผ่านศูนย์กลางฝัก % brix

- ข้อมูลการเจริญเติบโต : วันงอก วันออกดอก 50 % วันออกไหม จำนวนต้นหลังถอน แยก ความสูงต้น ความสูงฝัก จำนวนต้นหัก จำนวนต้นล้ม และอายุเก็บเกี่ยว

- การเกิดโรค-แมลง
- ข้อมูลทางเศรษฐศาสตร์
- ความพึงพอใจของเกษตรกร

การวิเคราะห์ข้อมูล

- วิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน รายได้สุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่ายการลงทุน (Benefit Cost Ratio : BCR)

- ประเมินผลการยอมรับเทคโนโลยี

- เวลาและสถานที่
 - เริ่มต้น ตุลาคม 2557 – กันยายน 2558
- สถานที่ทำการทดลอง : อ.ศรีรัตนะ จ.ศรีสะเกษ

7. ผลการทดลองและวิจารณ์

จากผลการดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557 สิ้นสุดเดือนกันยายน 2558 ในแปลงเกษตรกร อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ มีเกษตรกรร่วมโครงการจำนวน 10 ราย จากผลค่าวิเคราะห์ดิน (ตารางที่ 1) ในแปลงทดสอบทั้ง 10 แปลง พบว่า ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง มีฟอสฟอรัสในดินที่เป็นประโยชน์ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีโพแทสเซียมในดินที่แลกเปลี่ยนได้ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าค่าความเหมาะสมสำหรับข้าวโพดหวาน ซึ่งในการทดลองนี้ได้ทดสอบเปรียบเทียบพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 86-1 ของกรมวิชาการเกษตรกับพันธุ์การค้าที่เกษตรกรใช้อยู่ในพื้นที่

ตารางที่ 1 ผลค่าวิเคราะห์สมบัติดินรายแปลงของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานร่วมทดสอบจำนวน 10 ราย
ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2558

แปลงที่	pH	OM %	Avai.P mg/kg	Exch.K mg/kg
1	5.16	2.79	22.44	35.92
2	5.45	2.62	13.71	233.51
3	4.98	3.15	18.2	262.5
4	5.74	3.39	77.63	225
5	6.89	1.66	174.63	84
6	6.06	0.69	3.92	15.16
7	5.79	2.20	13.6	193.61
8	6.51	2.68	3.72	253.10
9	6.04	2.83	11.94	265.58
10	5.00	2.26	12.72	71.01
ค่าความเหมาะสม	5.5-6.8	>1.5	10-40	60-100

ตารางที่ 2 คำแนะนำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินของกรมวิชาการเกษตร

รายการวิเคราะห์	อัตราปุ๋ยที่ใส่	วิธีการใส่ปุ๋ย
1.อินทรีย์วัตถุ <1 (OM,%) 1-2 >2	ปุ๋ย N 30 กก./ไร่ ปุ๋ย N 20 กก./ไร่ ปุ๋ย N 15 กก./ไร่	ใส่ปุ๋ย N1/2 ส่วน รองกันหลุมตอนปลูก และส่วนที่เหลือใส่เมื่อข้าวโพดอายุได้ 30 วัน
2.ฟอสฟอรัส <10 (P, มก./กก.)10-15 >15	ปุ๋ย P ₂ O ₅ 10 กก./ไร่ ปุ๋ย P ₂ O ₅ 10 กก./ไร่ ปุ๋ย P ₂ O ₅ 5 กก./ไร่	ใส่ปุ๋ย P รองกันร่องตอนปลูก
3.โพแทสเซียม <60 (K, มก./กก.) 60-100	ปุ๋ย K ₂ O 10 กก./ไร่ ปุ๋ย K ₂ O 10 กก./ไร่	ใส่ปุ๋ย K รองกันร่องตอนปลูก

>100	ปุ๋ย K ₂ O 5 กก./ไร่	
------	---------------------------------	--

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร, 2553

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ความสูงต้น ความยาวฝักทั้งเปลือก และขนาดฝักของข้าวโพดหวานที่ปลูกในแปลง
เกษตรกรจำนวน 10 ราย ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2558

กรรมวิธี	ความสูงต้นเฉลี่ย(ซม.)	ความยาวฝักทั้งเปลือก เฉลี่ย(ซม.)	ขนาดฝักทั้งเปลือกเฉลี่ย (ซม.)
ทดสอบ	205.57	23.61	5.79
เกษตรกร	187.59	24.74	5.66

ตารางที่ 5 ผลผลิตน้ำหนักรีดสดทั้งเปลือก ความสูงฝัก และความหวานของข้าวโพดหวานที่ปลูกในแปลง
เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ

กรรมวิธี	น้ำหนักรีดสดทั้งเปลือก (กก./ไร่)	ความสูงฝัก (ซม.)	ความหวาน (% brix)
ทดสอบ	2,475	92.14	10.87
เกษตรกร	2,605	102.78	12.11

จากการประเมินความพึงพอใจของเกษตรกรด้านพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 86-1 ชอบ
ขนาดลำต้นที่แข็งแรงแต่ไม่ชอบลำต้นที่สูง เพราะเมื่อล้มจะเป็นวงกว้าง ใบเขียวดี แต่ในสภาพที่ฝนตกชุก โคน
ต้นจะมีลักษณะเปียก ด้านคุณภาพฝัก ขนาดฝักสั้นกว่าพันธุ์การค้า แขนใหญ่ เมล็ดดี รสชาติหวานน้อยกว่า
พันธุ์การค้า และเกิดความไม่สม่ำเสมอของพันธุ์ในปีที่ 2 คือมีลักษณะฝักแบน ด้านการตลาด ตลาดรับซื้อของ
จังหวัดศรีสะเกษ จะขายแบบนับฝัก จำนวนฝักจึงมีผลมากกว่าน้ำหนัก ทางผู้วิจัยได้ทำการประเมินการยอมรับ
ความพึงพอใจ และปัญหาอุปสรรคต่างๆของเกษตรกรในพื้นที่ทดสอบ และได้ผลการประเมินดังตารางที่ 7

ตารางที่ 6 ต้นทุน รายได้ และผลตอบแทนเฉลี่ยของข้าวโพดหวานในแต่ละวิธีทดสอบในพื้นที่ของเกษตรกร
จำนวน 10 ราย จังหวัดศรีสะเกษ

กรรมวิธี	ต้นทุน (บาท/ไร่)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	BCR
ทดสอบ	4,937	12,971	3.63
เกษตรกร	5,814	10,251	2.76

จากตารางที่ 6 ด้านต้นทุน และผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ พบว่าการใช้พันธุ์ข้าวโพดข้าวโพดหวานลูกผสม ชัยนาท 86-1 สามารถให้ผลตอบแทนได้มากกว่าหรือใกล้เคียงกับพันธุ์การค้าที่เกษตรกรใช้อยู่เดิม แต่เนื่องจากตลาดยังให้การยอมรับน้อยเนื่องจากเมล็ดที่ขึ้น และความหวานน้อยกว่าพันธุ์ข้าวโพดหวานพันธุ์การค้าที่เกษตรกรใช้อยู่เดิม

ตารางที่ 7 เปอร์เซนต์ความคิดเห็นของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษต่อข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 86-1

รายการ	ความคิดเห็น (จำนวน 20 ราย)				
	1 น้อยที่สุด	2 ไม่ดี	3 ปานกลาง	4 ดีมาก	5 ดีมากที่สุด
1. ด้านกระบวนการให้ความรู้ทางวิชาการของนักวิชาการ					
1.1 ได้รับความรู้เกี่ยวกับพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิต			20 %	70 %	10 %
1.2 การให้ข้อมูลวิชาการชัดเจน เข้าใจง่าย			50 %	50 %	
1.3 ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ปัญหาอุปสรรค			50 %	50 %	
2. ความคิดเห็นต่อข้าวโพดหวานพันธุ์ชัยนาท 86-1					
2.1 ความงอกของเมล็ดพันธุ์				80 %	20 %
2.2 ความแข็งแรงของต้น				40 %	60 %
2.3 ความต้านทานต่อโรค				20 %	80 %
2.4 การเจริญเติบโตและการตอบสนองต่อปุ๋ย			80 %	20%	
2.5 ขนาดของฝัก			10 %	80 %	10 %
2.6 สีของฝัก			10	15 %	75 %
2.7 ผลผลิตของข้าวโพด เปรียบเทียบกับพันธุ์ที่เคยปลูก			70 %	30 %	
2.8 ความยากง่ายในการเก็บเกี่ยวฝัก			60 %	40 %	
3. ความคิดเห็นด้านตลาดและผู้บริโภค					
3.1 คุณภาพการบริโภค ความเหนียวนุ่ม หวานอร่อย		50 %	50 %		
3.2 ความชอบของตลาด และผู้บริโภค		70 %	30 %		
3.3 ราคาของผลผลิตที่จำหน่ายได้ [จำหน่ายฝักสด (✓) จำหน่ายฝักต้ม ()]		50%	30 %	20 %	

3.4 ความพึงพอใจในภาพรวมต่อข้าวโพดหวานพันธุ์ ชัยนาท 86-1		20%	80%		
--	--	-----	-----	--	--

8. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

1. ด้านความแข็งแรงของต้น พบว่าพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมชัยนาท 86-1 มีความแข็งแรง ลำต้นอวบใหญ่ แต่ถ้าเปรียบเทียบกับน้ำหนักต้นต่อน้ำหนักฝัก พันธุ์การค้าจะต้นเล็กและน้ำหนักฝักจะใกล้เคียงกับพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมชัยนาท 86-1 แต่เกษตรกรพึงพอใจเรื่องความต้านทานโรคใบไหม้แผลใหญ่มากถึงร้อยละ 80
2. ด้านผลผลิตและคุณภาพ เนื่องจากจังหวัดศรีสะเกษจะขายแบบนับฝักและเน้นการขายส่งในรูปฝักสด และความหวานที่ควรจะต้องใกล้เคียงกับพันธุ์การค้าจึงจะสามารถเข้ามามีส่วนแบ่งทางการตลาดและเกษตรกรจึงจะหันมาเลือกปลูก
3. ด้านผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ พบว่าการใช้พันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมชัยนาท 86-1 ร่วมกับการจัดการปุ๋ยตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรสามารถให้ผลตอบแทนได้มากกว่าหรือใกล้เคียงกับพันธุ์การค้าที่เกษตรกรใช้อยู่เดิม
4. ด้านความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกและผู้บริโภค พบว่า ยังต้องพัฒนาให้แกนฝักมีขนาดเล็ก เมล็ดยังต้นเกินไป และความสม่ำเสมอของพันธุ์ให้คงที่

9. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

กลุ่มเป้าหมาย คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ และพื้นที่อื่นๆที่มีลักษณะสภาพนิเวศน์คล้ายคลึงกัน และหน่วยงานองค์กรของรัฐ/เอกชน

10. คำขอบคุณ (ถ้ามี)

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ เกษตรกรที่ให้ความร่วมมือเข้าร่วมทดสอบ บุคลากร ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน ที่ได้ให้คำปรึกษา ความรู้ และความอนุเคราะห์ต่างๆ ในงานทดสอบนี้เป็นอย่างดี

11. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. 2547. เอกสารวิชาการข้าวโพดฝักสด. หจก. ไอเดีย สแควร์. 140 หน้า

กรมวิชาการเกษตร. 2553. คำแนะนำการใช้ปุ๋ยกับพืชเศรษฐกิจ. กลุ่มวิจัยปฐพีวิทยา สำนักวิจัยพัฒนา
ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร. 122 หน้า

Lamond R.E. and D.A. Whitney. 1992. Management of Saline and Sodic Soil. Department of
Agronomy. Kansas State University. Manhattan.

12. ภาคผนวก

